

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

РЕШЕНИЕ

ПО ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА

№ 5-2/ 2012 г.

На основание чл.99, ал.2 от Закона за опазване на околната среда, чл.19, ал.1 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда (Наредбата за ОВОС) и във връзка с чл.31 от Закона за биологичното разнообразие и чл.39, ал.12 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони, (Наредбата за ОС) и във връзка с §105, (3) от Преходните и заключителните разпоредби към Закона за изменение и допълнение на Закона за подземните богатства (обн. ДВ бр. 100/2010г.),

ОДОБРЯВАМ

Осъществяването на инвестиционно предложение за „Открит добив на подземни богатства – вермикулит от осем участъци от находище „Белица“, община Ихтиман, Софийска област“ по предложената II-ра алтернатива от доклада за ОВОС (съответстваща на Алтернатива 7.4 от доклада за ОСВ).

Възложител: „Волф и Мюлер Минералс България“ООД (правата по предоставената концесия за добив на вермикулит от находище „Белица“ са прехвърлени от „Ойропак“ ООД с Допълнително споразумение № 1 от 28.07.2011 г.)

Седалище: гр. София, 1407, район Лозенец, ул. "Златен рог" №22

Кратко описание на инвестиционното предложение:

Инвестиционното предложение предвижда открит добив на подземни богатства – вермикулит от находище „Белица“, с. Белица, община Ихтиман, Софийска област. Находището попада в Ихтиманска Средна гора и се намира на северозапад и изток от с. Белица и на север от третокласния път София – Панагюрище. В района на находище „Белица“ се намират 4 махали, които заедно с още 6 махали в района, понастоящем формират населеното място Белица.

С Решение № 479 от 18 юни 2009 г. на Министерски съвет на Република България, на „ОЙРОПАК“ООД е предоставена концесия за добив на подземни богатства – вермикулитова суровина от находище „Белица“ за срок от 35 години. С Допълнително споразумение № 1 от 28.07.2011 г., правата по предоставената концесия за добив са прехвърлени от „Ойропак“ООД на „Волф и Мюлер Минералс България“ООД

Добивът на вермикулит се предвижда да бъде по безвзривен начин, а за преработката на суровината ще бъде използвана съществуващата трошачно-сортировъчна инсталация на фирма „Волф и Мюлер Минералс България“ ООД.

На територията на находище „Белица“ са заявени пет участъка с осем контура, с обща концесионна площ от 1 448 137 м² (1 448,1дка):

- **Участък „Барата”(контур 1 и 2)** –състои се от два концесионни контура, обособени като отделни блокове. Достъпът до участъка е по четвъртокласен път за махала Барата – отбивка от третокласен път Вакарел–Панагюрище.
- **Участък „Змейова чукара” (контур 3 и 4)** – намира се северозападно от участък „Белия камък”, на около 600 м северно от контура на „Горабиите”. До участъка се достига по черен път, с дължина 1,5 км, отклонение от пътя Вакарел – Панагюрище. Контур 4 попада в защитена зона **BG 0001389 „Средна гора”**.
- **Участък „Горабиите” (три блока)** – намира се на около 2 км северозападно от с. Белица, като до участъка се стига по черен път с дължина 1,2 км, отклонение от пътя Вакарел – Панагюрище. Участък „Горабиите” заедно с контур 1 от участък „Белия камък” обособяват контур 6.
- **Участък „Белия камък” (контур 1 и 2)** – намира се на около 3 км северозападно от с. Белица. До участъка се достига по черен път с дължина 1,5 км, отклонение от пътя Вакарел – Панагюрище. Участъкът е най-голямото ултрабазитово тяло в Белишкото вермикулитоносно поле. Контур 1 от участъка няма спазена ХЗЗ до махала „Горабиите”. Той е част от контур 6 по концесионен договор. От контур 2 на участъка, който се явява като контур 5 по концесионен договор, около 12,5 дка попадат в защитената зона **BG 0001389 „Средна гора”**.
- **Участък „Яркова чукара” (контур 1 и 2)** – Участъкът се намира в източната част на находище „Белица”. До участъците се стига по черен път с дължина 500 м, отклонение от пътя Вакарел – Панагюрище. Контур 2 и контур 1 от участък „Яркова чукара” отговарят съответно на контури 7 и 8 от концесионния договор. Контур 2 от участъка попада в регулационните граници на с. Белица.

Инвестиционното предложение за открит добив на вермикулит предвижда производителност от 90 000 т/г., при средно съдържание на вермикулит от 13 до 20% и средно 5000 м³ добив на стерилни зони и откривка, в рамките на геоложките блокове. Добивните работи ще започнат от участък „Барата” – контур 2, бл.1, поради сравнително простите геоложки условия, при които е залегнало находището, голям обем полезно изкопаемо, с най-голям срок за експлоатацията и добре развитата пътна инфраструктура. Предвид големите разстояния между участъците в находище „Белица“, повечето от които са без пряка връзка или допирателна зона помежду си, ще се разработват самостоятелно и поотделно, съгласно предварително изготвен календарен график.

Разгледани са две алтернативи за редуциране на добивните участъци, с цел опазване на човешкото здраве и природни местообитания, попадащи в ЗЗ „Средна гора”:

I-ва Алтернатива

Предлага се добивът да се извършва в следната последователност по участъци:

- участък „Барата” – контур 2;
- участък „Барата” – контур 1;
- участък „Змейова чукара” – контур 2, бл.1 и бл.2, който попада в Natura 2000 – ЗЗ BG0001389 „Средна гора”;
- част от участък „Горабиите” – контур 6 (блок 1, блок 3 и част от блок 2, за който е спазено хигиенното отстояние от 300 м до махала „Горабиите”);
- участък „Яркова чукара” – контур 1 (за който е спазено хигиенното отстояние от 300 м от контура на запасите до с. Белица).

Предвижда се и редуциране на площта на участък „Змейова чукара” – контур 4, като площта от 185 дка се предлага да се редуцира на 70 дка. С оглед намаляване на влиянието върху ЗЗ се предлага за участък „Белия камък” – контур 5, площта на участъка да се

редуцира на 31,277 дка. При тази алтернатива концесионната площ ще бъде 737 167 м², а площта на геоложките запаси - 306 588 м².

II-ра Алтернатива

Предлага се добивът да се извършва в следната последователност по участъци:

- участък „Барата” – контур 2;
- участък „Барата” – контур 1
- част от участък „Горабиите” – контур 6 (блок 1, блок 3 и част от блок 2, за които е спазено хигиенното отстояние от 300 м до махала „Горабиите”);
- участък „Яркова чукара” – контур 8 (за който е спазено хигиенното отстояние от 300 м от контур запаси до с. Белица);
- участък „Змейова чукара” – контур 3 или участък „Белия камък” – контур 5, от който се предлага да се изключат 12,5 дка, с оглед намаляване на влиянието върху ЗЗ.

При втора алтернатива концесионната площ е 747 188 м², а площта на геоложките запаси е 237 253 м². При тази алтернатива запасите могат да бъдат иззети за 32 години.

И при двете алтернативи се предвижда да не се извършва добив в оставащия концесионен срок за блоковете от контур 6, участък „Белия камък” – контур 1 и контур 7, участък „Яркова чукара” – контур 2, с цел опазване здравето на населението в махала „Горабиите” и с. Белица.

При първа алтернатива горският фонд в границите на концесионните контури за находище „Белица” е 397,22 дка, а при втора алтернатива (при неразработване на у-к „Змейова чукара”, контур 4) е 327,22 дка.

Последователността на отработване на участъци „Барата”, „Змейова чукара” и „Горабиите”, където се предвижда да приключи 35-годишният концесионен период, може да бъде променена в зависимост от пазарната конюнктура и цената на горивата, тъй като основният определящ разход е транспортът.

Добивните работи ще се извършват 270 дни в годината. Транспортът на минната маса към ТСИ и обратно ще става с самосвал Volvo, с вместимост 16 м³ и товароподемност 19,5 t, който ще извършва по 15–17 курса дневно.

Изискванията към суровината, която ще бъде добивана от кариерите и подавана към ТСИ, са следните:

- Бортово товарно съдържание на вермикулит от добивен забой – 9 %;
- Съдържание на вермикулит в шихтованата суровина – 12–20 %;
- Максимално насипно тегло на експандирания вермикулит – 350 кг/м³;
- Максимален размер на късовете в суровината, подавани към ТСИ–500 мм;

Предвидено е откривните и добивните работи, рекултивацията и извозването на суровината да се извършва посредством следната техника:

- верижен багер “Volvo”, модел ES 210;
- булдозер “Komatsu”, модел P 65 EX-12;
- автосамосвал “Volvo”, модел FM 66 R;
- челен товарач “JSB”, модел 4 CX;
- сонда за опробване;
- водоноска с обем на цистерната 7 м³;

Технологията на добива предвижда:

- Събиране на хумуса с булдозер, товарене на автосамосвали и извозване на определеното временно депо за хумус, в границите на съответния участък;
- Извършване на изпреварващо експлоатационно проучване със сонда, като пробите от ядките се анализират в полева лаборатория;

- Изграждане на временни пътища с булдозер, разсичане на полутраншеи и развитие на същите;
- Добив на вермикулитова суровина по безвзривен способ. Товаренето от забоя се извършва с багер – обратна лопата, с обем на кофа 1–1,3 м³.
- Транспортиране на суровината. Транспортирането на суровината до шихтовалната площадка и извозването на същата до преработвателната инсталация се осъществява с автосамосвали, като транспортните площадки и временни пътища са съобразени с параметрите на тези автосамосвали.
- Транспортиране на отпадъка от ТСИ. След разтоварване на самосвалите на приемната площадка на ТСИ, същите се товарят с технологичен отпадък – отсевки от инсталацията, които се извозват на насипището за стерилни зони, като попътен курс.
- Транспортиране на откривката и стерилните зони.

Минните работи се водят през светлата част на деня, в 12-часов график от 07,30 до 20,00 ч., с обедна почивка от 30 минути.

За подравняване на кариерата, транспортните площадки, поддържане на вътрешно и външно насипище ще се използва булдозер с рипер за разрохване на здрави и уплътнени зони.

От 17-та година до 21-та година и при двете алтернативи за находище „Белица” ще се извършва добив в участък „Барата”, контур 1. За този период на схема са посочени местата на добив за находище „Верона”(участък „Дивляка”) и находище „Ливаде”. И трите участъка са отдалечени един от друг и не се очаква въздействие върху населението на махала „Горабиите”, още повече, че се препоръчва да не се разработва у-к „Белия камък”, контур 1, който е включен в контур 6 (и при двете разгледани алтернативи).

От 21-та до 28-та година при I алтернатива се предвижда разработване на у-к „Змейова чукара”, контур 4. Тогава добивната дейност в находище „Ливаде” следва да е приключила, а в находище „Верона” се предвижда да се работи на у-к „Данковец”. При II алтернатива, у-к „Змейова чукара”, контур 4 ще бъде заменен с у-к „Змейова чукара”, контур 3 и/или у-к „Белия камък”, контур 5, които са извън ЗЗ ”Средна гора”. Това, кой участък от двата ще се разработва зависи и от проучвателните дейности, които ще извърши концесионерът.

От 28-та година до 32-та година добивната дейност ще се извършва по график в у-к „Горабиите”, бл. 3, бл. 1 и част от бл. 2. На находище „Верона” ще се разработва у-к „Яркова чукара” 2. Участъците са значително отдалечени. Не се очаква и кумулативен ефект от транспорта върху населението на с. Белица, тъй като движението на самосвалите от находище „Белица” е в посока запад–изток към ТСИ, а от находище „Верона” - в посока изток-запад, към ТСИ.

Материалите, които подлежат на депониране са: хумусната откривка; стерилни зони и скална откривка от кариерите; и фракции, които се явяват технологичен отпадък от ТСИ.

Откривката, която е с мощност от 0,1m до 0,5m и е с преобладаващ хумусен характер, ще се съхранява на специални депа в концесионните площи, извън границите на запасите, с цел използването им при рекултивацията след приключване на добива.

Предвидени са две външните насипища, разположени върху концесионната площ на участък „Барата”, контур 2. Разположени са извън запасите, в северната и югоизточната част на концесионния контур. Имат необходимата вместимост за осигуряване на първите три години от добива, в размер на 127 000 м³. Отсеvkите от ТСИ и стерилните зони, които ще се депонират през първите 3 години при добива са 97 860 м³ от инсталацията и 11 500 м³ стерил и откривка от блока и 7 095 м³ откривка извън блока - общо 116 455 м³, които, умножени по коефициент за разбухване 1,1 на материала, дават общ обем от 127 000 м³ минна маса.

Към всеки от участъците ще бъде организирано депо за хумус.

След освобождаване на място в котлована на кариерата (след третата година от началото на добива), ще започне депониране в отработеното и освободено място в нея. Там

ще се депонират стерилните зони от кариерата, откривката, добивана извън геоложкия блок, както и отпадъкът от инсталацията.

Преработката на вермикулитова суровина се извършва при спазване на следната последователност:

- Доставената от кариерата суровина се подава за преработка с челен товарач. При необходимост автосамосвалите могат да разтоварват суровината и директно в приемния бункер;
- Грубо пресяване посредством сито ϕ 250 mm;
- Натрошаването на вермикулитова суровина до 10 mm;
- Следва пресяване на натрошения материал посредством сита, с отвори на ситата 30 и 10 mm, където се отделят натрошените фракции от вермикулитова суровина. Фракцията +30 mm отива обратно в трошачката;
- Изсушаване на пресятата суровина в барабанна сушилка до влажност около 2–4%;
- Разделяне на фракцията на изсушената суровина посредством малки двойни ситови машини с размери до 1,4, 1,8 и 0,2 mm и сепариране;
- Опаковане на пресетия продукт от вермикулит в торби „биг-бер“ - 1 t;
- Експедиция на готовия продукт за по-нататъшна преработка.

В резултат на преработката на вермикулитова суровина се получава около 14400 т/г вермикулитов концентрат, със съдържание на вермикулит 80–90%

За надеждно отвеждане на водопритока от атмосферните води са предвидени канавки над съответните участъци, които да се изпълнят със стоманобетонени елементи, които ще събират и отвеждат атмосферните води.

На територията на добивните участъци на находище „Белица“ при добива на вермикулитовата суровина няма да се формират битови и производствени отпадъчни води. Вода за задоволяване на питейните нужди на работниците ще бъде докарвана ежедневно – бутилирана минерална или трапезна вода. Поддържането на личната хигиена на работниците ще се реализира с вода, докарвана с водоноска от близко разположен водоизточник или от водопроводната мрежа на населено място (след сключен договор с фирма „ВиК“).

Не се очаква негативно въздействие върху дебита и качеството на водата от водовземни съоръжения от каптажи „Шуговец“, „Стария кладенец“, „Дешовец“ и „Селската чешма“, тъй като контурите на концесионните площи са извън границите на пояси I, II и III на определените санитарно-охранителни зони. Инвестиционното предложение засяга подземно водно тяло „Пукнатинни води – Западно и централнобалкански масив“ с код BG3G00000Pt044, идентифицирано на територията на Басейнова дирекция Източнореломорски район. Не се очаква въздействие върху количественото състояние на подземно водно тяло, тъй като не се предвижда водовземане за нуждите на бъдещите кариери.

За работниците ще бъдат монтирани по 2 химически тоалетни на добивен участък при неговата експлоатация, за почистването и редовното им зареждане трябва да се сключват ежегодно договори с поддържащите ги фирми.

След края на експлоатацията се предвижда изпълнение на техническа и биологична рекултивация. Рекултивацията на разработените участъци на находище „Белица“ ще се извършва поетапно, в съответствие с етапното развитие на добивните работи и етапното освобождаване на участъците от експлоатация. За провеждане на рекултивацията е разработен „Работен проект за рекултивация на кариерата за добив на вермикулитова суровина от находище „Белица“. Техническата рекултивация предвижда запълване на котлованите на кариерите с технологичен отпадък от ТСИ (фракции 10 ÷ 40 mm, 40 ÷ 250 mm и клас +250 mm) и стерилните зони от кариерите, преоткосиране на откоса на вътрешните насипища с булдозер до ъгъл 23° и полагане на хумус от хумусните депа. Закриването на външните насипища на участък „Барата“ - контур 2 ще започне не по-късно

от завършване на 3-та година от експлоатацията, съгласно графика на проекта за рекултивация.

Не се предвижда електрозахранване на обекта и тръбно водоснабдяване с промишлена вода, поради вида на добивната техника и възприетата технология

Концесионната площ на находище „Белица” попада частично в границите на защитена зона (Натура 2000 място) “Средна гора”, код BG0001389. Зоната е обявена за опазване на природните местообитания и дивата флора и фауна - по чл. 6, ал. 1, т. 2 и 2 от Закона за биологичното разнообразие и е включена в списъка на защитените зони, приет с Решение на МС 661/16.10.2007 г.

Районът на инвестиционното предложение не засяга защитени територии по смисъла на Закона за защитените територии.

поради следните **мотиви**:

1. В представения доклад за ОВОС е разгледано съществуващото състояние на компонентите и факторите на околната среда и са оценени евентуалните въздействия при строителството и експлоатацията на находище „Белица”, в землището на с. Белица, община Ихтиман. В заключението експертите по ОВОС, ръководейки се от принципите за намаляване на риска за човешкото здраве и осигуряване на устойчиво развитие, съобразно действащите в страната норми за качество на околната среда предлагат, въз основа на направената прогнозна оценка за въздействието на обекта върху компонентите на околната среда, върху работната и жизнената среда в района да се разреши реализирането на инвестиционното предложение **по П-ра Алтернатива (която отговаря на Алтернатива 7.4 от доклада за ОСВ)**, при прилагане на Плана за изпълнение на мерките, предвидени да предотвратят или намалят вредни въздействия върху околната среда.

2. Въз основа на изводите от анализа и оценката на въздействието върху растителния и животинския свят на територията на инвестиционното предложение, заключението на колектива независими експерти, разработили доклада за ОВОС е, че **не съществуват основания, на базата на които да се твърди, че при изграждането и експлоатацията на обекта ще бъдат нанесени значителни отрицателни въздействия върху флората и фауната** в района, при спазване на направените препоръки и предложените мерки за предотвратяване, намаляване и където е възможно – прекратяване на вредните въздействия върху околната среда и човешкото здраве.

2.1. Експертите, изготвили ДОСВ са направили заключението, че инвестиционното предложение няма вероятност да окаже значително отрицателно въздействие върху предмета и целите на опазване на защитена зона **BG0001389 „Средна гора”**, определена по чл. 6, ал. 1, т. 1 и 2 от ЗБР за опазване на природните местообитания и дивата флора и фауна, включена в списъка със защитени зони приет с Решение № 661/16.10.2007 г. на Министерския съвет.

2.1.2 Част от находище „Белица”, а именно **контур 4 - участък “Змейова чукара”**, с площ **185,019 дка** и част от **контур 5 - участък “Белия камък”**, с площ **12,25 дка**, попадат в границите на защитена зона BG0001389 “Средна гора”. Останалите участъци не попадат в границите на защитената зона.

При реализацията на **максимално възможните експлоатационни параметри** на инвестиционното предложение в границите на концесионната площ ще се засегне **0.018 %** от общата площ на защитена зона BG0001389 „Средна гора”. Съгласно **разгледаната и оценена алтернатива – Алтернатива 7.4 (Алтернатива, при която в рамките на концесионния срок (35 години) не се извършва добив в контур 4 - участък “Змейова чукара” и в частта от контур 5 - участък “Белия камък”, която попада в границите на защитената зона)**, в границите на

защитената зона няма да се извършва добив на подземни богатства в срока на концесията.

2.1.3. При реализирането на инвестиционното предложение **в основния вариант**, от природните местообитания, предмет на опазване в защитена зона BG0001389 „Средна гора”, ще бъде пряко засегнато природно местообитание 9130 „Букови гори от тина *Asperulo-Fagetum*”, с площ **92,5 дка**, или представляващо **0,073 %** от общата площ на местообитанието в защитената зона.

Съгласно разгледаната и оценена алтернатива – **Алтернатива 7.4** няма да се засягат площи от природно местообитание 9130 „Букови гори от тина *Asperulo-Fagetum*”. Поради това при реализиране на инвестиционното намерение съгласно предложената и оценена алтернатива - **Алтернатива 7.4 не се очаква** поява на **значително отрицателно въздействие** върху предмета и целите на опазване на защитената зона.

2.1.4. Отрицателното въздействие върху видовете растения, животни и техните местообитания, предмет на опазване в защитена зона BG0001389 „Средна гора” се определя като незначително.

Въз основа на направения анализ на въздействието на ИП върху целостта на защитената зона с оглед опазване на нейната структура, функции и природозащитни цели, по отношение на целевите видове и техните местообитания в ДОСВ са направени следните заключения:

Безгръбначни: Не се очаква реализацията на инвестиционното предложение да засегне местообитания на видовете безгръбначни, предмет на опазване в защитената зона, както и да доведе до значително отрицателно въздействие върху местообитанията и популациите им.

Земноводни: Липсва въздействие поради липса на подходящи местообитания – водни площи за представителите на земноводните на територията на инвестиционното предложение. Не се очаква промяна в числеността и в плътността на популациите им. Не се засягат местообитания на видове земноводни, предмет на защита в защитената зона.

Влечуги: Не се засягат местообитания на видове влечуги, предмет на защита в защитената зона.

Бозайници: Не се засягат местообитания на видове предмет на опазване в защитената зона. Въздействие върху популациите на прилепите, предмет на опазване в защитената зона не се очаква, поради липса на подходящи убежища и хранителни местообитания на територията на концесионната площ.

Растения: Районът на инвестиционното предложение не представлява местообитание на вида *Drepanocladus vernicosus*, предмет на опазване в защитената зона.

2.2. В ДОСВ е разгледан и оценен вероятният кумулативен ефект, който би могъл да се появи следствие на едновременната реализация на други инвестиционни предложения с подобен характер едновременно с настоящото. Заключениеята от анализа в доклада показват, че реализирането на инвестиционното предложение не би могло да доведе до поява на кумулативен ефект, който да окаже значително отрицателно въздействие върху предмета и целите на опазване на засегнатата защитена зона.

2.3. В рамките на обществените обсъждания по чл. 39, ал. 9 от *Наредбата* за ОС, **не е постъпила информация, която да се различава** от изложената в изготвения Доклад за оценка за степента на въздействие на инвестиционното предложение върху защитените зони.

3. Проведени са консултации със засегнатите от ИП ведомства, както и с Министерство на здравеопазването, относно съдържанието и обхвата на оценката на здравно-хигиенните аспекти на околната среда и риска за човешкото здраве. С писма №№ 04-09-

120/04.06.2010 г., 04-09-199/18.10.2010 г. и 04-09-341/14.12.2011 г. Министерство на здравеопазването е поставило конкретни забележки и изисквания към ДОВОС, които са отразени в допълнения и преработен доклад. В заключение се казва, че при спазване на всички препоръки в ДОВОС и условията в решението на ВЕЕС, не следва да се очаква възникване на здравен риск за населението.

4. Инвестиционното предложение е допустимо, от гледна точка на постигане на целите на околната среда и мерките за постигане на добро състояние на водите, при условие: да не се допуска замърсяване на подземното водно тяло и повърхностните водни тела от дейността и експлоатация на всички участъци на находището по открит способ, без използване на пробивно-взривни работи. В Закона за водите няма забрани и ограничения, предвидени по отношение на инвестиционното предложение.
5. Инвестиционното предложение не попада в границите на санитарно-охранителни зони за питейно-битово водоснабдяване.
6. Не се предвижда пряко и непряко отвеждане на отпадъчни води, съдържащи опасни и вредни вещества, в земните недра и подземните води.
7. За допълнително охарактеризиране на вермикулитовата суровина от гледна точка на съдържанието на азбестови минерали (в съответствие с указанията на МОСВ – писмо Изх. № 4663/02.11.2010 г.) е направен анализ на 7 бр. проби. Пробите са взети на база на „План за опробване на находище „Белица”, съгласуван с МОСВ, дирекция „Земни недра и подземни богатства”. Изследванията са извършени в ИЦ „Лаборекс” по БДС 16910. Пробите са изследвани за наличието на хризотил и амфиболов азбест (антофилит, тремолит, крокидолит, амозит). **Резултатите показват, че тези минерали не са открити при изследването.**
8. В землището на село Белица, са предоставени три концесии за добив на неметални полезни изкопаеми, вермикулитова суровина, от три находища – находище „Верона”, находище „Ливаде” и находище „Белица”. Към момента на разработване на доклада за ОВОС добив се извършва само в находище „Верона”, участък „Яркова чукара 1”. На площадката на находище „Ливаде” не е започнал добив. Инвестиционното предложение предвижда добивът в находище „Белица” да започне с участък „Барата”, контур 2 и да продължи до 17-та година. По данни на концесионера на находище „Верона”, „Волф и Мюлер Минералс България” ООД, от 2011 г. добивът на вермикулит ще бъде на участък „Парапандовци”. Извозването на суровината от у-к „Парапандовци” до ТСИ ще се извършва по вътрешен полски път, т.е. няма да се преминава по обходния път на с. Белица. Представена е схема с местоположение на добивните участъци за трите находища от 1-та до 17-та година. През тези години няма да има кумулативен ефект от добивната и транспортна дейност за населението на с. Белица и околните махали.
9. По време на изготвяне на доклада са проведени консултации със заинтересувани лица. Осигурен е обществен достъп до доклада за ОВОС и приложенията към него и е проведена среща за обществено обсъждане. Представен е протокол от общественото обсъждане и становище на възложителя. След общественото обсъждане са получени две възражения от заинтересовани лица срещу осъществяване на инвестиционното предложение. Възраженията са изпратени до възложителя, като са изискани допълнителни становища с отговор по повдигнатите въпроси.
10. Със свое Решение П-2/2012 г. от 23.03.2012 г., Висшият експертен екологичен съвет предлага да бъде одобрено осъществяването на инвестиционното предложение

и при следните **условия:**

I. Общи условия:

1. Управлението на минните отпадъци да се извърши съгласно разпоредбите на глава осем от Закона за подземните богатства, като се изготви План за управление на минните отпадъци в съответствие с *Наредбата за специфичните изисквания за управление на*

минните отпадъци (Обн. ДВ. бр.10 от 6 Февруари 2009г.), който да се представи на министъра на икономиката, енергетиката и туризма за утвърждаване, след допълването му с обосновка за начина, по който ще бъдат закрити площадките на временните депа за минни отпадъци и приложение с необходимите документи и доказателства, съгласно изискванията на чл.22д, ал.4 от ЗПБ.

2. Изготвянето на Цялостния работен проект за добив и първична преработка на подземни богатства и Цялостния работен проект за ликвидация или консервация на миннодобивния обект и за рекултивация на засегнатите земи да се съобрази с приетия алтернативен вариант II^{PH} и условията и мерките, поставени в настоящото решение по ОВОС. Проектите да се представят за съгласуване от министъра на икономиката, енергетиката и туризма.
3. Настоящото решение по ОВОС да се представи на министъра на икономиката, енергетиката и туризма с оглед съобразяване на предоставената концесия за добив на подземни богатства от находище „Белица”, община Ихтиман, Софийска област с приетите ограничителни условия в решението.

II. За фазата на проектиране:

4. Да се организира събирането и предаването на отпадъците, които се предвижда да се образуват при подготовката, експлоатацията и при закриване (рекултивация) на находището, в съответствие с изискванията на ЗУО.
5. Да се маркират точно маршрутите за движение на транспортната техника и механизация, за да се предотврати увреждане и унищожение на растителност на прилежащи и съседни терени.
6. Да се изготви проект за поетапна и цялостна техническа и биологична рекултивация съгласно изискванията на *Наредба № 26 за рекултивация на нарушени терени, подобряване на слабопродуктивни земи, отнемане и оползотворяване на хумусния пласт*, който да доведе до подобряване на екологичното състояние на нарушените терени в находището, както и до възстановяване на природни местообитания и местообитания на видове, и възможност за биологична рекултивация с видове, характерни за района. За участък „Барата” да се предвиди изграждане на горски пояс в периферията на концесионния контур. При биологичната рекултивация да се използват растителни видове, участващи в състава на засегнатото местообитание 9130 „*Букови гори от тина "Asperulo-Fagetum"*”. Проектът да се съгласува с компетентните ведомства.
7. Изграждането на необходимите пътни връзки да се реализира предимно върху вече съществуващи трасета.
8. Да се набележат мерки за недопускане на замърсяване на съществуващите и/или временни транспортни връзки и прилежащите им /съседни/ терени от обслужващата кариерата техника и тези от междуселищната и републиканската пътни мрежи.

III. Преди извършване на открито-подготвителните работи и започване на експлоатацията:

9. Изземването на запасите от подземните богатства да става съгласно одобрен цялостен работен проект за експлоатация на находището, съобразен с условията и мерките в настоящото решение и в ДОВОС.
10. Да се представи в РИОСВ - София, съгласуван със съответното териториално звено на Главна дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението", План за предотвратяване и ликвидиране на аварии за дейностите, свързани с експлоатацията на находището.
11. Да се изготви План за собствен мониторинг, който да включва мониторинг на:

- подземните води, изготвен в съответствие с изискванията на чл. 70 от Наредба №1/ 11.04.2011 г. за мониторинг на водите. Местоположението и броят на пунктовете да бъде определено на базата на извършено хидрогеолошко проучване, съгласно изискванията на *Наредба № 1 от 10.10.2007 г. за проучване, ползване и опазване на подземните води /ДВ, бр. 87/2007г, изм. ДВ, бр. 2/2010г./*;
- състоянието на атмосферния въздух и концентрациите на специфичните емисии в него;
- повърхностните води в случаите на водоотлив от кариерата;
- нивата на шума по границите на концесионната площ.

Планът да се съгласува с РИОСВ – София и с Басейнова дирекция - гр. Пловдив – по отношение на водите. Съгласуваният план да се представи в ИАОС за утвърждаване. Резултатите от собствения мониторинг да се предоставят на Кметство с. Белица и Община Ихтиман за сведение.

12. Преди започване на експлоатацията на находището да се представят в РИОСВ – София протоколи от проведен мониторинг на шума в околната среда, изготвени от акредитирана лаборатория, съгласно чл. 27 от *Наредба № 54 за дейността на националната система за мониторинг на шума в околната среда и за изискванията за провеждане на собствен мониторинг и предоставяне на информация от промишлените източници на шум в околната среда* (ДВ, бр.3/11.01.2011 г.).
13. Преди извършване на открито-подготвителните работи и започване на експлоатацията, операторът да изготви собствена оценка за възможни случаи на непосредствена заплаха за екологични щети и за причинени екологични щети, със съдържание, съгласно Приложение №1 на *Наредба №1/2008 г. за вида на превантивните и оздравителни мерки в предвидените от Закона за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети и за минималния размер на разходите за тяхното изпълнение* (ДВ, бр. 96/07.11.2008г.) и да я представи в РИОСВ – София.

IV. По време на експлоатацията и извеждане от експлоатация:

14. По време на строителството и експлоатацията на находището да се предприемат всички необходими мерки за ограничаване на емисиите на прахообразни вещества, образувани при товарене, разтоварване, складиране и транспорт на твърди прахообразни материали, в съответствие с изискванията на чл.70 на *Наредба №1 за норми за допустими емисии на вредни вещества (замърсители), изпускани в атмосферата от обекти и дейности с неподвижни източници на емисии* (ДВ, бр.64/2005г.).
15. При подготовката за добив и разработване на всеки участък, по предварително съгласуван с РИОСВ-София график, съобразно конкретните минно-технически условия и календарен график за експлоатация на находището да се провежда системно опробване и анализиране на предстоящата за добив или добитата минна маса (освен по основни компоненти) и за наличие на опасни за здравето азбест-съдържащи минерали и такива, с повишена радиоактивност. При добива на вермикулитова суровина да се извършва анализ на съдържанието на всеки 10 000 м³ добита суровина. Копия от протоколите с резултати от опробване и анализ на изследваната минна маса за наличие на опасни за здравето азбест-съдържащи минерали и такива, с повишена радиоактивност да се представят в РИОСВ – София, ИАОС и кметството в с. Белица, общ. Ихтиман в срок до 10 (десет) дни от предоставянето им на инвеститора. При установяване на наднормени стойности на вредни за здравето минерали да се предприемат адекватни действия, вкл. и преустановяване на добива от съответния участък.
16. Образуваните отпадъци да се предават въз основа на сключени писмени договори на лица, притежаващи съответното разрешение за дейности с отпадъци или

регистрационен документ по чл. 12 от ЗУО или комплексно разрешително. Копия от договорите да бъдат представени в РИОСВ-София, в срок до един месец след тяхното сключване.

17. Обслужването и зареждането на наличната механизация с гориво-смазочни материали да се извършва на конкретно определено място, извън територията на находището, с цел опазване от замърсяване на подземните и повърхностни води и почвите.
18. Изкопите на територията на находището да бъдат обезопасени, с цел предпазване от инциденти с хора и животни.
19. Съхранението на химичните вещества и препарати (ако има такива) трябва да отговаря на условията за съхранение, посочени в информационните листове за безопасност.
20. Хумусният пласт от разкривката да се съхранява на отделно депо и да се използва при рекултивационните дейности.

V. Приложение: План за изпълнение на мерките по чл.96, ал.1, т.6 ЗООС

№ по ред	Мерки	Период на изпълнение	Резултати от изпълнението
1	2	3	4
1.	Непрекъснат контрол срещу претоварване на автосамосвалите с добитата минна маса и задължително използване на платнища при извозване на суровината.	При експлоатацията	Намаляване на замърсяването на района с прах и разпиляна скална маса.
2.	При сухо и топло време да се оросяват вътрешнокариерните и външните транспортни пътища, насипищата, депонирания материал и местата за товарене и разтоварване.	При изграждане, експлоатация и закриване	Намаляване на праховото замърсяване на района
3.	Доставка на химически тоалетни и сключване на договор за зареждане и почистване от специализирана фирма.	При изграждане експлоатация и закриване	Предотвратяване замърсяването на околната среда
4.	Разработване на проекти за премостване на дерета за временни транспортни връзки и провеждане на процедура по чл. 46 от Закона за водите.	При проектиране	Опазване на повърхностни водни обекти
5.	Изготвяне на план за мониторинг на количественото и химичното състояние на водоизточниците-каптажи „Шуговец”, „Дешовец” и „Стария кладенец” по време на експлоатацията в контур 2 на участък „Барата 1”.	При проектирането и експлоатацията	Опазване на водоизточници за ПБВ
6.	Изготвяне на проект за преместване на водопровода за с. Белица преди експлоатацията в контур 2 на участък „Белия камък”	При експлоатация	Опазване на съоръжения за ПБ водоснабдяване.
7.	Актуализация на Цялостния работен проект за добив съобразно II Алтернатива.	При проектирането	Минимално въздействие върху околната среда и ЗЗ „Средна Гора”.

8.	Стриктно изпълнение на процедурите за контрол и мониторинг, залегнали в „План за управление на минните отпадъци”	При изграждането и експлоатацията	Ограничаване площта на депата и опазване на околната среда
9.	Да не се допуска изсичане на дървета и храсти извън територията, определена за кариерен добив	По време на експлоатацията	Запазване състоянието на растителността в съседните територии
10.	Точно маркиране на маршрутите за подход към експлоатационните участъци.	По време на експлоатацията	Предотвратяване унищожението на растителност на прилежащи терени.
11.	Камионите, извозващи добитата суровина, да бъдат снабдени и да използват задължително платнища	Експлоатацията	Ограничаване емисиите на прах, съгл. чл. 70 на <i>Наредба № 1/27.06.2005 г.</i>
12.	Да не се допуска депониране на иззета суровина и отпадъци извън границите на разработваните участъци и определените за целта места.	По време на експлоатацията	Предотвратяване замърсяването на околните пространства
13.	Спазване на необходимите отстояния на добивните участъци от селищните регулации – най-малко 300 м.	Проектиране и експлоатацията	Опазване на селищната среда
14.	Ако при добивните дейности и при строителството на пътни и помощни съоръжения се попадне на нерегистриран археологически обект, да се спира работата незабавно и се прилагат съответно изискванията на чл. 72 и чл. 73 от Закона за културното наследство.	По време на строителство и експлоатацията	Опазване на културно-историческото наследство
15.	Да се предвидят места за временно съхранение на битовите отпадъци до извозването им от специализирана фирма.	Експлоатацията и закриване	Минимизиране на вредното влияние на отпадъците върху околната среда
16.	Образуваните опасни отпадъци (моторни и смазочни масла) да се събират разделно и да се съхраняват на временни площадки до извозване за последващо оползотворяване, като се сключат договори с фирми, притежаващи разрешително по чл. 37 от ЗУО за извършване на дейности с опасни отпадъци.	По време на експлоатацията	Предотвратяване замърсяване на почви и води и управление на отпадъците в съответствие със ЗУО.
17.	Ограничаване скоростта на движение на товарните камиони до 25 км/ч при преминаване в близост до населени места на територията на с. Белица, по предварително определен път от републиканската пътна мрежа.	По време на експлоатацията и при закриване	Ограничаване експозицията на прах, отработени газове, шум, вибрации, повишен риск от пътни инциденти.

18.	Да се работи само на нормирана дневна работна смяна.	По време на експлоатацията	Опазване здравето на населението
-----	--	----------------------------	----------------------------------

Настоящото решение се отнася само за инвестиционното предложение, което е било предмет на извършената ОВОС по реда на Закона за опазване на околната среда. При разширение или изменение на това инвестиционно предложение възложителят трябва да уведоми своевременно МОСВ или РИОСВ-София във възможния най-ранен етап.

На основание чл.99, ал.8 от Закона за опазване на околната среда решението по ОВОС губи правно действие, ако в срок 5 /пет/ години от датата на издаването му не е започнало осъществяването на инвестиционното предложение.

При промяна на възложителя, новият възложител съгласно чл.99, ал.7 от Закона за опазване на околната среда задължително трябва да уведоми МОСВ.

При констатиране неизпълнение на условията и мерките в решението по ОВОС, виновните лица носят отговорност по чл.166, т.2 от Закона за опазване на околната среда.

Заинтересуваните лица могат да обжалват решението по реда на Административнопроцесуалния кодекс в 14-дневен срок от съобщаването му.

Дата: 03.04.2012 г.

МИНИСТЪРЪТ

НОНА КАРАДЖОВА